

Védőháló a családok körül

Országossá fejlesztik a Gyermekút-modell programot

Kereki Judit, a módszertani központ vezetője az úgynevezett vizuális autizmus kialakulásának veszélyére is felhívta a figyelmet

Fotó: Mirkó István

Aggasztó a kisgyermek körében az értelmi és a szociális készségek elmaradása, és nőtt az autizmussal diagnosztizáltak száma is – hívta fel a figyelmet Kereki Judit. A Gyermekút Módszertani Központ vezetője arról is beszélt, a Gyermekút programnak hála a gyerekek még időben a megfelelő ellátásban részesülhetnek. Felidézte, már több mint 12 ezer szakembert képeztek ki, és megerősítettek a védőnők szerepét is.

Tar Hajnalka

– A két éves Pistinek két kedvenc elfoglaltsága volt, amikor találkoztunk vele: a fiókok húzogatója és a lámpák kapcsolgatója. A kisfiú a szüleiivel sem játszott és nem szívesen vette fel a szemkontaktust sem. Hamar kiderült, hogy a gyermek eltérő fejlődésű, fejlesztésre van szüksége, nemrég pedig felmerült nála az autizmus gyanúja is, miután a diagnosztikai csapat alaposan megvizsgálta – idézte fel az egyik esetet Kereki Judit lapunknak.

Az egy gyermekneurológusból, egy gyógyterapeuta, egy pszichológusból és egy mozgásterapeutaiból álló szakembergárda három éve kezdte meg a munkát Nógrád vármegyében, összesen tizenhárom településen jártak: első körben 160 gyermeket vizsgáltak és irányítottak tovább, hogy a megfelelő ellátást kapják, idén pedig újabb 115 gyermeket vizsgáltak meg, köztük a három éves Lizát, akinél szintén eltérést találtak, nála is felmerült az autizmus gyanúja. A vizsgálatok során kiderült, hogy a kislány beszéde megkésett, a hozzá intézett egyszerű kérdések, kérések megértése nehézséget okoz neki, de az óvodába sem tudott beilleszkedni, társaival nem tudott kapcsolódni, inkább egyedül játszott.

VIRTUÁLIS AUTIZMUS ÉS A SZÜLŐK EDUKÁLÁSA

Ezek az esetek egyáltalán nem egyediek, a KSH adatai szerint jelenleg Magyarországon több mint százezer megkésett fejlődésű és sajátos nevelési igényű gyermek van, akik valamilyen segítségre szorulnak, de az elmúlt években egyre

csak nő az eltérő fejlődésű gyermekek, köztük az autizmussal élők száma is.

– A most megvizsgált gyermekek esetében a mozgásfejlődéssel kevésbé volt probléma, az értelmi, illetve a szociális készségek elmaradása viszont aggasztó – sorolja a szakember, majd azzal folytatja: új fejlemény, hogy amíg az elmúlt években vizsgált gyermekek körében „csak” egy-két esetben merült fel az autizmus gyanúja, addig az utóbbi időszakban vizsgált gyermekeknel ez a szám megkétszöröződött.

– Más szakemberek is megerősítik az általunk tapasztaltakat, egyre több gyermek esetében merül fel az autizmus gyanúja. Nem új keletű az a gondolat, hogy a kisgyermekkorban a túlzott képernyőhasználat nemcsak a figyelmet, a beszéd- vagy az alvási és evési problémák gyakoribb jelentkezésével lehet összefüggésben, hanem előidézheti az autizmushoz hasonló tünetek megjelenését, az úgynevezett virtuális autizmust – hívta fel a figyelmet, kiegészítve, hogy többek között kevesebb a szemkontaktus, a gyermek arcjátéka, mimikája kevésbé kifejező, nehéz a játékba vonni, figyelmét megszerezni.

– Ezeket a tüneteket az is felerősítheti, ha a szülő maga is folyamatosan az okostelefonját nézi, ritkábbak a közös figyelmi helyzetek, csorbát szenved az érzelmi odafordulás, a verbális és nonverbális interakció. Ha az elektronikai eszközöket eltávolítják a kisgyermek életéből és a szülők több figyelmet, időt töltenek velük játékkal, közös tevékenységekkel, akkor ezek a tünetek visszahúzódnak – tanácsolta.

Kereki Judit szerint ahhoz, hogy a virtuális autizmus, a nyelvi, szociális és

érzelmi elmaradás növekvő tendenciáját meg tudják fordítani, a lehető leggyorsabban szükséges a szülők edukálása, figyelmük felhívása a digitális eszközök tudatos használatára. – Tudniuk kell a szülőknek, hogy kisgyermekkorban a túlzott képernyőidő, az okostelefon, tablet, televízió mérték és kontroll nélküli jelenléte visszafordíthatatlan károkat okoz a gyermekek idegrendszerében. A szülő a felelősség, hogy mennyi teret enged a digitális eszközök használatának. Ha ezt megfelelően szabályozza, akkor gyermekét is tudatos eszközhasználatra szoktatja – szögezte le.

A SZÜLETÉSTŐL AZ ISKOLÁIG

– Amikor a Gyermekút Módszertani Központot létrehoztuk, felvettük a kapcsolatot az összes olyan szolgáltatóval, akik a gyerekeket ellátják a születéstől az iskolába lépésig. Ez azt jelenti, hogy a védőnők és gyermekorvosok mellett a család- és gyermekjóléti szolgálatot, a Biztos Kezdet Gyerekházakat, a pedagógiai szakszolgálatokat, a Máltai Szeretetszolgálatot és más civil szervezeteket, valamint a magánellátókat és az önkormányzatokat is megkerestük, és egy széles kapcsolati hálót építettünk ki, amely ma már egy erős védőhálót képez a családok köré – vélte.

Kereki Judit a Gyermekút Módszertani Központ egyik nagy sikerének nevezte azt is, hogy megerősítették a gyermekút menedzserként dolgozó védőnők szerepét. – A programnak hála sokkal rutinosabban „intézkednek”, legyen szó arról, hogy felhívják a pedagógiai szakszolgálatot, vagy a szülőnek egyeztetnek időpontot, de a képzéseknek köszönhetően korábban kiszűrjük, ha valamelyik gyermek megkésett vagy eltérő fejlődésű.

– Nem csak a gyermekek útját menedzselik, hanem a család életét is egyengetik, felzárkóztatják őket, legyen szó

a gyermekek helyes gondozásáról, az időben való szakemberhez jutásról vagy épp a fogamzásgátlásról – összegezte. Mintát mutatnak a szülőknek abban, hogy tudatosabban figyeljenek oda gyermekük fejlődésére. Míg korábban a szülők jó részét rá kellett beszélniük, hogy megvizsgálhassák a gyermekeiket, addig a most lezajlott vizsgálatokat már a szülők kifejezett kérésére és igényei szerint kezdték el szervezni.

MEGÉRI BEFEKTETNI

– Amikor a kormány néhány éve áldását adta a Gyermekút programra, tudták, minden egyes ilyen irányú törekvés megtérül majd, hiszen a kisgyermekkorba való befektetés szavatolja a gazdaság egyensúlyát. Ráadásul minél korábban kezdődik az „emberi tőkébe való beruházás”, annál nagyobb a hosszú távú megtérülése – emlékeztetett, majd felidézte, már az 1960-as évektől indultak programok és zajlottak kutatások ezzel kapcsolatban: a szakértők minden esetben azt erősítették meg, hogy azokban a valamilyen szempontból hátrányos helyzetű csoportokban, ahol a gyerekek már a korai életkorban kiemelt figyelmet kaptak és intenzív fejlesztő programokban vettek részt, az iskolai sikerességet vagy a munkaerőpiaci helyzetüket tekintve sokkal kedvezőbbek voltak a kimenetek, mint a kontrollcsoport esetében. – Körülbekerülve a későbbiekben alacsonyabb volt a bűnelkövetők aránya és ritkább a serdülőkorú anyaság előfordulása, valamint biztonságosabb családi háttérrel rendelkeztek, és a társadalomban elfoglalt helyük is stabilabb volt – példázta Kereki Judit, majd azzal zárta: – Nem véletlen hát, hogy a végső cél, hogy a Gyermekút-modell program országos hálózattá fejlődjön, és lehetővé váljon, hogy azok a gyerekek, akik megkésett vagy eltérő fejlődésűek – éljenek bárhol az országban és bármilyen körülmények között –, minél előbb a megfelelő segítő kezdekbe kerülhessenek.

Újabb alkalmazás a Gondosórán

Együttműködési megállapodást kötött a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGYK) és a Gondosóra program az egészségügyi, közegészségügyi információk hiteles, naprakész és közvetlen megosztásáért. A tegnap Budapesten aláírt megállapodáson Juhász Roland, a Kormányzati Szolgáltató Központ (KSZK) ügyvezetője azt mondta: a Gondosóra program a biztonság terén hazai sikertörténet, mára 670 ezer felhasználója van a programnak. Az emberek számára a legfontosabb az egészség és a biztonság, ez utóbbi terén a Gondosóra egy hatalmas előrelépés, míg előbbi letéteményese az NNGYK – emelte ki az ügyvezető. Juhász Roland hozzátette: a Gondosóra nemrég egy új fejlesztéssel bővült, az órát használókat egy applikáció is segíti, illetve ezen keresztül a regisztrált hozzátartozók is értesítést kaphatnak idősebb családtagjukról. Ezt az ingyenes alkalmazást harmincezeren töltötték már le. (MTI)

Nem tett vallomást az ámokfutó

Nem tett vallomást a kihallgatásakor az a 19 éves lány, akit azzal gyanúsítanak, hogy szombaton négy embert, köztük a szüleit is megkéselte Mosonmagyaróváron – adta hírül a 24.hu. Az esetről korábban a Magyar Nemzet is beszámolt. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság sajtóreferense, Mogyorósi Tünde azt mondta, hogy a több ember ellen elkövetett emberölés büntetett kísérletével gyanúsított fiatal nő megtagadta a vallomást. Sticz Tamástól, a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Főügyészség helyettes szóvivője pedig úgy nyilatkozott, hogy az ügyészség indítványozza a lány le tartóztatását. (MN)

Gödöllön is megkezdik a tartalékosok kiképzését

Folytatódik a területvédelmi tartalékosok bevonulása és kiképzése, Gödöllőn 86-an kezdik meg az összevont öthetes kiképzést – mondta a Magyar Honvédség Területvédelmi Erők Parancsnokságának parancsnoka tegnap. Drót László dandártábornok a Magyar Honvédség területvédelmi feladatokat ellátó szervezeti egységének székhelyén, Gödöllőn, a területvédelmi tartaléko-

Forrás: honvedelem.hu

sok bevonulásának napján elmondta: a most elkezdett kiképzés végén a kiképzettek különböző katonai feladatok ellátására lesznek alkalmassak. Megemlítette, hogy a júniusban elindított Szeretem, megvédem! elnevezésű toborzókampanyó hatására nagy érdeklődés alakult ki a területvédelmi tartalékos szolgálat iránt. Országszerte 21 helyőrségben tartanak jelenleg kiképzést a bevonult tartalékos katonáknak, többi között Gödöllőn is – fűzte hozzá Drót László. (MTI)